

Sodra Forest Latvia SIA noteiktās darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā

Darbu izpildes laikā darbu izpildītājam ir jāievēro sekojošas darba aizsardzības prasības:

1. Šīs prasības ir izstrādātas balstoties uz MK noteikumiem Nr. 310 „Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā” (02.05.2012 ar MK not. Nr.300 grozījumiem no 21.04.2024.).
2. Pirms mežizstrādes darbu uzsākšanas Darbu izpildītājam vai pašnodarbinātajam ir jāpārbauda darba vieta un jāveic darba vides risku izvērtējums cirmsmā. Visiem cirmsmā strādājošiem ir jābūt iepazīstinātiem ar šiem darba vides riskiem un pasākumiem to samazināšanai vai novēršanai, ja nepieciešams, darbu veikšanas vietā.
3. Pirms mežizstrādes darbu uzsākšanas Darbu izpildītājs aizpilda cirmsmas izstrādes tehnoloģisko karti un informē par tajā iekļautajiem norādījumiem personas, kas veic mežizstrādes darbus cirmsmā. Ja cirmsmā mežizstrādes darbus veic pašnodarbinātie par cirmsmas izstrādes tehnoloģiskās kartes aizpildīšanu un esamību atbild darbu pasūtītājs. Mežizstrādes darbu laikā cirmsmas izstrādes tehnoloģiskā karte ir pieejama personām, kas veic mežizstrādes darbus cirmsmā.
4. Pirms mežizstrādes darbu uzsākšanas visi cirmsmā strādājošie tiek iepazīstināti ar cirmsmas izstrādes tehnoloģiskās kartes saturu un kartē noteikto darba kārtību. Šo karti paraksta katra persona, kas veic mežizstrādes darbus cirmsmā.
5. Ja mežizstrādes darbos piedalās vairāk kā viens koku gāzējs, cirsmu sadala izstrādes slejās. Attālums starp blakus strādājošām personām, kas zāgē augošus kokus, ir vienāds ar divkāršu mežaudzes valdošās koku sugas koku vidējo augstumu.
6. Visām personām, kas veic mežizstrādes darbus cirmsmā, ir jābūt zināšanām par mežizstrādes, meža atjaunošanas un kopšanas plānošanu un organizēšanu, kā arī darba aizsardzības sistēmas organizēšanu uzņēmumā. Pašnodarbināto kvalifikāciju un kompetenci apliecina licenzētas izglītības iestādes izsniegta apliecība
7. Mežizstrādes darbus var veikt tikai personas, kas ieguvušas atbilstošu kvalifikāciju, ko apliecina iegūtā kvalifikācija, tiesības. Strādājot ar krūmgriezi vai motorzāģi nepieciešama atbilstoša kvalifikācija, ko apliecina licenzētas izglītības iestādes izsniegta apliecība. Hārvestera un forvardera operatoriem meža mašīnu vadīšanas apliecība.
8. Mežsaimniecības darbos ir atļauts lietot darba aprīkojumu, kas atbilst normatīvajiem aktiem par darba aprīkojuma lietošanu. Aprīkojumu lieto, ievērojot ražotāja lietošanas instrukciju. Darba aprīkojuma drošības ierīcēm ir jāatbilst ražotāja tehniskās ekspluatācijas instrukcijā noteiktajām prasībām. Tehnikas vienības jānodrošina ar divpusējām sakaru ierīcēm.
9. Darba devējam ir jānodrošina strādājošos ar individuālajiem darba līdzekļiem (turpmāk – IAL), kuru saraksts pieejams pielikumā Nr.1. Visām personām, kas veic mežsaimniecības darbus, ir jābūt ekipētām ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (IAL) un jālieto tie darbu veikšanas laikā.
10. Darbu veikšanas vietā jābūt pieejamai pirmās palīdzības sniegšanas aptiecināšanai un vietās, kur izmanto meža mašīnas un motorinstrumentus, izņemot miglotājus, jābūt personai, kura ir apmācīta sniegt pirmo palīdzību. Pēc pirmās palīdzības aptiecināšanas medicīnisko materiālu derīguma termiņa beigām vai pēc to izlietošanas darba devējs atjauno pirmās palīdzības aptiecināšanas saturu.
11. Visām personām, kas veic mežizstrādes darbus, ir jābūt vakcinētām pret ērcu encefalītu, kā arī jāveic obligātā veselības pārbaude MK noteikumi Nr. 219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude”(10.03.2009).
12. Cirmsmā strādājošām personām darba vietā vai pie sevis ir jābūt apliecībai, ko izsniedz darba devējs - mežsaimniecībā nodarbinātā apliecība. Pašnodarbinātajam, ir jābūt pie sevis vai viegli pieejamā vietā Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtai nodokļu maksātāja reģ. apliecības kopijai vai Uzņēmuma reģistra izsniegtai individuālā komersanta reģ. apliecības kopijai un personas apliecinošam dokumentam.
13. Bīstamās zonās, kurās var tikt apdraudēta cirmsmā strādājošo un citu personu drošība un veselība ir jābūt apzīmētām ar atbilstošām drošības zīmēm saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 400 „Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā” (03.09.2002). Tās jāizvieto uz takām un ceļiem, kuri šķērso cirsmu vai piekļaujas cirsmam ne tuvāk kā bīstamās zonas rādiusa attālumā no cirmsmas vai krautnes malas.
14. Nekavējoties ir jāpārtrauc mežizstrādes darbi, ja bīstamajā zonā tiek pamanīts cilvēks.
15. Ievērot bīstamo zonu minimālos rādījumus: koku gāšanā nav-mazāks par divkāršu mežaudzes valdošās koku sugas koku vidējo augstumu, atzarojot nozāģētu koku - 5m, līdz personai, kas strādā ar krūmgriezi -15 metru.

Tehnikas vienībām bīstamās zonas noteiktas:

- treilēšanas teritorijā (kokmateriālu pārvietošana puspaceltā stāvoklī, izmantojot traktoru, kas aprīkots ar kokmateriālu satvērēju vai savācējtroši) ir vienāds ar pusotrkāršu treilējamā kokmateriāla vai koka stumbra garumu;
 - kraujot kokmateriālus ar manipulatoru, ir izlices maksimālā laiduma un satvertā kokmateriāla pusotrkārša garuma summa, ja ražotājs nav noteicis citādi;
 - sagatavojot kokmateriālus ar meža mašīnu, ir izlices maksimālā laiduma un gāžamā koka divkārša garuma summa, ja ražotājs nav noteicis citādi;
 - līdz strādājošai meža augsnes sagatavošanas vai meža stādīšanas mašīnai nav mazāks par 15 metriem, ja ražotājs nav noteicis citādi;
 - līdz strādājošai šķeldas sagatavošanas mašīnai nav mazāks par 60 metriem, ja ražotājs nav noteicis citādi;
 - līdz strādājošai zaru saiņošanas mašīnai nav mazāks par 20 metriem, ja ražotājs nav noteicis citādi.
16. Bīstamajā zonā drīkst atrasties tikai ar konkrētā darba izpildi vai apmācību saistītas personas, ja vien personas neatrodas meža mašīnas kabīnē.
 17. Pievešanas ceļi ir jāierīko vadoties no sastādītās cirsma izstrādes tehnoloģiskās kartes.
 18. Pievešanas ceļus un tehnoloģiskos koridorus cirmā plāno tā, lai tie nešķērsotu, ja iespējams, grāvjus, strautus un gravas. Ja tiek šķērsots grāvis, strauts vai grava, tad tajā, ir jāiekļauj ciršanas atliekas vai sortimenti, kas pēc darbu beigšanas no turienes tiek izņemti.
 19. Lai meža atjaunošanas, jaunaudzju kopšanas un meža ugunsgrēka dzēšanas laikā nodrošinātu atbilstošus un drošus darba apstākļus, pēc mežizstrādes darbiem cirsma, treilēšanas un pievešanas ceļus, braucamās kvartālīstīgas, meliorācijas grāvju braucamās atbērtnes un krautuves sakopj atbilstoši normatīvajiem aktiem par meža aizsardzības pasākumiem.
 20. Augšgala krautuves ierīkot ne tuvāk par 50m no atstājamiem kokiem, šajā zonā jāizzāģē arī visi bīstamie koki, pirms ierīko krautuvi. Šīs prasības attiecas arī uz tehnikas novietošanas, degvielas uzpildes un atpūtas vietām.
 21. Augšgala krautuves jāierīko tā lai krāvuma augstums nepārsniedz ¼ daļu no grēdas garuma un nav lielāks par pusotrkāršu grēdā sakrauto kokmateriālu garumu. Atsevišķi kokmateriālu gali nedrīkst būt izvirzīti no grēdas vairāk par 0,5m.
 22. Nav pieļaujama pievedējtraktoru pārslodze un kravnesības normu pārsniegšana.
 23. Nelabvēlīgos laika apstākļos (stipras lietus gāzes, negaiss, vēja ātrums pārsniedz 11m/s, šūpojas koku pamatzari, intensīva snigšana) un apstākļos, ja redzamība ir mazāka par 50 m, nekavējoties ir jāpārtrauc mežizstrādes darbi.
 24. Ja darba laikā rodas neparedzēti bīstamības faktori, kas neļauj darbus veikt izmantojot drošas darba metodes, darbs ir jāpārtrauc. Nodarbinātais par notikušo informē darba devēju.
 25. Visas personas, kas atrodas mežsaimniecisko darbu izpildes vietās, kurās ir noteiktas bīstamās zonas, lieto labi saredzamu apģērbu. Mežsaimniecisko darbu bīstamajās zonās visas personas lieto aizsargķiveri.
 26. Indīgu rūpuļu, plēsīgu dzīvnieku vai ērcu kodiena gadījumā, nekavējoties griezties pēc medicīniskās palīdzības un ziņot par to tiešajam darba devējam, un Sodra Forest Latvia pārstāvim.
 27. Ja noticis nelaimes gadījums nekavējoties sniegt pirmo medicīnisko palīdzību cietušajam, izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību (tāl. 112), paziņot arī Sodra Forest Latvia pārstāvim.
 28. Ugunsgrēka gadījumā nekavējoties paziņot Ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (tāl. 112), uzsākt iespējamās dzēšanas darbus un paziņot Sodra Forest Latvia pārstāvim.
 29. Darbu izpildītājam jāievēro darba likumdošanā noteiktās prasības par darba un atpūtas laiku un samaksu.
 30. Darbu izpildītājam ir jāpiedalās vides aizsardzības un darba drošības apmācībās, ja tās organizē Darbu pasūtītājs Sodra Forest Latvia. Ikdienas darbā šīs prasības ir jāievēro pēc labākās gribas.
 31. Sodra Forest Latvia pārstāvis un/vai sertifikācijas organizācija ir tiesīgs veikt pārbaudes mežsaimniecības darbu veikšanas laikā, kas saistītas ar šo augstākminēto noteikumu ievērošanu, kā arī pie atklātajām neatbilstībām ir tiesīgi izteikt aizrādījumus.

1. pielikums
Ministru kabineta
2012.gada 2.maija
noteikumiem Nr. 310

(Pielikums MK 21.05.2024. noteikumu Nr. 300 redakcijā)

Individuālie aizsardzības līdzekļi mežsaimniecībā

Nr. p. k.	Darbu nosaukums	Aizsargājamā ķermeņa daļa un aizsarglīdzekļa nosaukums						
		pēdas	ķermenis, rokas, kājas	rokas	galva	acis	acis/sej a	ausis
		aizsargap avi/ darba apavi	cieši piegulošs darba apģērbs	aizsargcim di	aizsargķive re	aizsargbrill es	sejassar gs	austiņa s ¹
1.	Darbs meža atjaunošanā un jaunaudžu kopšanā ar rokas darba aprīkojumu	X	X	X				
2.	Darbs mežizstrādē ar rokas darba aprīkojumu	X ^{2; 3}	X	X	X ⁴			
3.	Augošu koku atzarošana	X ²	X	X	X		X	
4.	Darbs ar motorzāģi, krūmgriezi	X ^{2; 5}	X ⁶	X	X ^{4; 7}		X	X
5.	Mašīnizēts darbs	X ^{3; 8}	X ⁸	X ^{8; 9}	X ⁸			X ¹⁰
6.	Krautnēšana ar rokām, pievešana ar zirgiem	X ^{2; 3}	X	X	X			
7.	Iekraušana autotransportlīdzeklī	X ^{2; 3; 8}	X ⁸	X ⁸	X ⁸			X ¹⁰
8.	Darbs ar ķīmiskām vielām	X	X ¹¹	X		X	X ¹²	

Piezīmes.

¹ Jālieto mežsaimniecības darbiem piemēroti dzirdes aizsardzības līdzekļi.

² Darba apavi ar pretslīdes zoli.

³ Aizsargapavi ar purngala daļas aizsardzību.

⁴ Sniega un lietus apstākļos lieto spranda aizsargu.

⁵ Aizsargapavi ar speciālu pretiezāģējuma aizsardzību, ja strādā ar motorzāģi.

⁶ Aizsargbikses vai uzlikas ar speciālu pretiezāģējuma oderējumu, ja strādā ar motorzāģi.

⁷ Aizsargķiveri var nelietot jaunaudžu kopšanā, ja koku vidējais augstums ir līdz diviem metriem.

⁸ Ja strādā ārpus kabīnes.

⁹ Aizsargcimdi ar aizsargkārtu no plaukstu puses, ja strādā ar metāla trosi.

¹⁰ Ja trokšņa līmenis pārsniedz 85 db (A).

¹¹ Aizsargapģērbs aizsardzībai pret ķīmiskām vielām.

¹² Elpošanas un parenterālo ceļu aizsardzības līdzekļi, ja strādā ar ķīmiskām vielām, kas rada risku elpošanas ceļiem un gremošanas orgāniem.

Apstiprināts 2024. gada 22.novembrī
Izpilddirektors Bjorn Fredriksson

(paraksts)